Cseh Géza

A béke útjelzői

II. világháborús magyar és német hősi sírok a szolnoki temetőben

A Szolnoki Közélet 1989. júniusi számában a szolnoki hősi temetőben lévő II. világháborús emlékműről egy rövid ismertetést jelentettem meg, melyben egy országos viszonylatban is egyedülállóan értékes, 1949-ben felállított alkotásra igyekeztem a figyelmet felhívni. Valószínű azonban, hogy a Szolnoki Városi Tanács kis példányszámban kibocsájtott közlönye sokak kezébe nem jutott el. Csak ezzel magyarázható, hogy október végén a temető jó szándéktól vezérelt dolgozói és a sírkőkészítő kisiparosok társadalmi munkában egy új emlékoszlopot emeltek és szenteltettek fel az utolsó nagy világégés áldozatainak tiszteletére. Ez önmagában még nem lenne baj, hiszen az új obeliszk elsősorban a város elesett, koncentrációs táborba hurcolt, bombázások következtében meghalt és a hadifogságból vissza nem tért lakosainak állít emléket, a hősi temetőben lévő, a most felállítottnál jóval impozánsabb, régi emlékmű pedig máshonnan idekerült és Szolnokon elhunyt katonák sírjai között található. Sajnos azonban mind a hősi temető, mind az emlékmű elhanyagoltsága miatt tovább pusztul. Megmentéséért sem a Városi Tanács, sem a társadalmi szervezetek és pártok nem tesznek lépéseket. Ezért úgy érzem, hogy a rendelkezésemre álló levéltári források, továbbá a Kasselben működő Német Hadisírgondozó Népi Szövetség adatainak felhasználásával, melyeket von Lutzau úr, a szövetség osztályvezető helyettese bocsájtott rendelkezésemre, szükséges a hősi temető és az itt lévő emlékmű történetének bővebb ismertetése, szélesebb körben publikálása.

Bizonyára kevesen tudják, hogy Magyarország második legnagyobb német katonatemetőjéről van szó, ahol 1246 német mellett 92, II. világháború idején elhalt magyar katona nyugszik. /1./ A szolnokinál nagyobb német katonatemető csupán Budapesten, a X. kerületben van, körülbelül 6000 halottal. A szolnoki temető után nagyság szerint a székesfehérvári következik, mely körülbelül 1000 német katona holttestét fogadta be. Magyarországon összesen 54 ezer német katona esett el. Nyilvántartott német sírok azonban csak 300 magyarországi városban és községben találhatók. A Német Szövetségi Köztársaság és Magyarország kormánya 1964-ben megállapodást írt alá a sírok gondozásáról, melynek értelmében a Német Hadisírgondozó Népi Szövetség a temetőket rendbehozatja, és a sírfeliratokat pótoltatja. Jelenleg a Dunántúlon, Veszprém és Somogy megyékben folynak nagyobb rendezési munkálatok. /2./ Sajnos mindez a magyar hősi sírokról nem mondható el. Ezekkel, ha a hozzátartozók nem tudnak létezésükről, vagy jeltelenül eltemetettek nyugszanak bennük, senki sem törődik. Nemzeti önbecsülésünkhöz pedig a háborús hősök iránti kegyelet is hozzátartozik.

A szolnoki katonatemető története az I. világháború idejére vezethető vissza. 1914 és 1918 között, továbbá 1919-ben a Tanácsköztársaság idején 760 hősi

halottat temettek el itt. /3./ Ugyancsak ebben a temetőben nyugszik körülbelül 200 kolera- és spanyolnátha járvány következtében elhalt I. világháborús orosz hadifogoly is, akiknek tiszteletére 1930-ban a Szolnoki Honvéd Állomásparancsnokság cirillbetűs felirattal ellátott emlékoszlopot állíttatott. Az orosz emlékműre a gyűjtést 1918 őszén már maguk a hadifoglyok megkezdték. Az összegyűlt pénz azonban az 1920-as években, az infláció következtében elértéktelenedett. Így végül az obeliszk felállítását a Magyar Királyi Honvédség fedezte anyagilag, kifejezve ezzel a kegyeletes aktussal az egykori nemes ellenség, az orosz katonák hősiessége iránti tiszteletét. /4./

Az I. világháborús magyar halottainak emlékére, akiknek a nagyobb része valójában 1919-es vöröskatona volt, 1929-ben Martinelli Jenő szobrászművész 7 obeliszket készített, melyeknek tetejére turulmadarak szobrát helyezte. Az emlékművek műkőanyaga azonban hamarosan mállani kezdett, ezért a város a művészt peres úton a hibák kijavítására kötelezte. /5./ Ebben az időszakban a hősi temetőben nagyobb szabású exhumálások is történtek. 1934-ben az olasz követség az ugyancsak itt eltemetett 64 olasz hadifogoly földi maradványait kihantoltatta és hazaszállíttatta. /6./

A temetőrész gondozásával a város és a helyi honvéd állomásparancsnokság egy állandó alkalmazásban lévő személyt bízott meg, aki a sírkertet rendben tartotta. A katonai és polgári hatóságok, társadalmi szervezetek, iskolák stb. minden évben halottak napján az emlékoszlopokat kegyeletes ünnepség keretében megkoszorúzták. /7./

A II. világháború idején a Szovjetunió elleni hadjárat kezdetétől fogva folyamatosan kerültek ide magyar és német halottak. A frontról a hátországba tartó sebesültszállító vonatokról a halottakat gyakran lerakták, de nagy volt a halálozási arány a Szolnokon működő katonakórházakban is. 1941 és 1944 között több tucat szovjet hadifoglyot is itt temettek el. A szolnoki vasútállomáson a német kísérőszemélyzet a hadifogolyszerelvényekből az elhaltak tetemeit rendszeresen kirakatta. 1942. március 15-én és 17-én 14 szovjet hadifogoly hulláját hagyták a vágányok mellett, nem kis riadalmat keltve a háborús körülményekhez még nem szokott, járványveszélytől rettegő polgári lakosság körében. A szovjet hadifoglyokat bejegyezték Szolnok város halotti anyakönyvében. Halál okaként mindannyiunknál szívbénulást és háborús kimerülést állapítottak meg. /8./ Valószínűleg azonban a foglyok között pusztító éhhalálról lehetett szó.

A hősi temetőben tömeges temetésre először 1944. június 2-án, a város idősebb lakosságában mindmáig szörnyű emléket idéző amerikai-angol légitámadás után került sor. A szövetséges légierő a vasútállomás melletti egészségügyi barakkokat, melyek éppen zsúfolva voltak fertőtlenítésre váró német katonákkal, porig bombázta. A szabadságos katonákat szállító, frontról érkező vasúti szerelvények Szolnokig közlekedtek. A német katonák itt megfürödtek, ruhát váltottak, és hátországi szerelvényekkel utaztak tovább. Többek között ezért is volt annyira fontos célpontja a bombázásoknak a szolnoki állomás. 1944. június 2-án ugyancsak találat ért több, a pályaudvaron veszteglő katonavonatot is. A százával heverő, felismerhetetlenségig szétroncsolt holttesteket teherautókon a szolnoki hősi temetőbe szállították, és tömegsírokban hantolták el. /9./

Az 1944 nyarán végrehajtott sorozatos légitámadások a MÁV Járműjavító közvetlen szomszédságában lévő katonatemetőt sem kímélték, a sírokat kifor-

gatták, és az I. világháborús emlékműveket tönkretették. A II. világháború befejezése után azonban mégis viszonylag rövid időn belül sor került a temető és a sírok helyreállítására. A 16. Honvédkiegészítő Parancsnokság tevékenységének köszönhetően 1947-48-ra már rendezett kép fogadta az ideérkező hozzátartozókat. A sírok felett betonkocka fejkövek álltak, melyeken rézötvözetből készített névtáblákon feltüntették a hősi halottak nevét, rangját, születésük és elhalálozásuk időpontját. A magyar katonák személyi adatait többnyire sikerült megállapítani, de a németek közül csak 112 halottat tudtak azonosítani. Az ismeretlenül eltemettek legnagyobb része tömegsírban nyugszik. /10./

1948-ban merült fel először a gondolat, hogy az I. és II. világháború hősi halottainak tiszteletére új emlékművet kellene létesíteni. A szükséges anyagi fedezetet a 16. Honvédkiegészítő Parancsnokság és a Polgármesteri Hivatal közösen biztosította. Végül a városi képviselőtestület egyhangú egyetértésével 1949 tavaszán Zsemlye Ferenc polgármester megbízta Kurucz Tibor műszaki tisztet, hogy a temetőben lévő szétrombolt emlékművek darabjaiból új obeliszket állíttasson fel. Kurucz Tibor a rendelkezésére bocsájtott anyagból 7 műkockát faragtatott ki, melyeket azután egymásra helyeztetett. A lépcsőzetesen kialakított gúla tetejére pedig az egyik épségben maradt turulmadarat állították. /11./ 1949 augusztusában az obeliszk mellé egy fehérmészkőből készült szűrös parasztember szobrát helyezték el. Ez az embernagyságúnál nagyobb szobor eredetileg a Kossuth téren állott, mint Horthy István kormányzóhelyettes szobrának mellékalakja. A pilótaruhás Horthy-szobrot, Vastagh György szobrászművész alkotását, már 1945-ben eltávolították a térről, és állítólag a vármegyeház pincéjében raktározták el. A koszorút elhelyező paraszt figurája azonban, melyet a szolnoki köznyelv azóta is "búsuló juhász" néven emleget, még több, mint négy évig ott állt a városháza bejáratával szemben. Végül 1949 nyarán a polgármester utasítására Bagi Mátyás kőfaragó mester szakszerűen levéste talapzatáról, és a hősi temetőbe, az új emlékműhöz szállította. /12./

A turulmadaras emlékmű az elesett fiait gyászoló népet szimbolizáló szoborral együtt sikeres alkotásnak tekinthető. Bizonyára a legjelentősebb, melyet az 1940-es években a II. világháború áldozatainak emlékére létesítettek. Itt jegyezzük meg, hogy téves az az állítás, mely szerint Magyarországon 1988 előtt nem készült II. világháborús magyar emlékmű, hiszen Szolnok megyében Nagyivánon és ezenkívül az ország más részein is állítottak kisebb emlékoszlopokat és kőkereszteket az 1940-es évek végén. A vesztesek áldozatainak tiszteletére szoborszerű emlékművet azonban valószínűleg csak Szolnokon létesítettek.

A szolnoki emlékmű ünnepélyes felavatására a megmerevedő politikai légkörben nem kerülhetett sor. Sőt még egy feliratot sem helyeztek el rajta, mely a rendeltetésére utalna. Az 1950-es évektől oly sokszor hangoztatott utolsó csatlós, bűnös nemzet és gyáva hitszegők szólamokhoz nem illett ez az emlékmű, amelyet éppen egy magyar és német hősi temetőben állítottak fel. A vesztesek oldalán elesettek nem számítottak hősi halottaknak, akik bármilyen megemlékezést érdemeltek volna. A feledésbe merüléssel azonban a hősi temető szomorú sorsa még nem zárult le. Ezzel egyidejűleg jelentkezett a múltat és az elesettek emlékét nem tisztelő emberi tudatlanság rombolása is. Az 1950-es évek végén a hősi halottak fejkövéről a rézötvözetből készült névtáblák fokozatosan kezdtek eltűnedezni. Ma már egyetlen névtábla sincs meg, csupán szomorú mementóul

a fémlapokat rögzítő csavarok maradtak a helyükön. Mivel a hatóságok nem léptek közbe, semmiféle hivatalos dokumentum nem maradt fenn arról, hogy kik követték el ezt a példátlanul súlyos kegyeletsértést. Idősebbek elmondása szerint hulladékgyűjtő úttörők és a közelben lakó felnőtt lakosság egyaránt fosztogatta a temetőt. Mindenesetre hihetetlennek tűnik, hogy a MÉH átvevő telepén senkinek sem tűnt fel a többszáz sírfelirat eredete. Sőt, mi több, ahogyan a római katolikus temető gondnoka mondotta, 1989 tavaszán egy szolnoki lakóterületi közösség a hősi emlékmű mellékalakját, a "búsuló juhászt" is el szerette volna szállítani, hogy lakótelepükön közterületi szoborként állítsák fel újra. Szerencsére semmilyen hivatalos engedéllyel nem rendelkeztek, ezért a gondnok meggátolhatta az elképesztő akció végrehajtását. Sajnos azonban az újabb kegyeletsértés veszélye továbbra is fenyeget, hiszen a laikus szemlélődőt semmi sem tájékoztatja arról, hogy egyedülállóan értékes és ritka II. világháborús emlékműről van szó, és azt sem tudhatja, hogy lábai alatt körülbelül 2400-2500, háborúban elesett magyar, német, orosz és román katona nyugszik.

A vandál pusztítások okozta károk mégsem helyrehozhatatlanok. Az eltűnt névtáblák egy részét pótolni lehetne, hiszen a Szolnok Megyei Levéltárban az eltemetett katonák sírjainak parcellajegyzéke megtalálható. [13.] Az is jó megoldás lenne, ha a világháborús áldozatok nevét az obeliszk oldalán magyar, német és orosz emlékszöveggel együtt tüntetnék fel. Egy nemzetközi katonai sírkert kialakítása Szolnokon csak a társadalmi szervek és pártok összefogásának kérdése. Talán nem kerülne sokkal többe, mint a római katolikus temetőben nemrégiben felszentelt újabb II. világháborús emlékmű költsége.

A legutóbbi időszakban számosan keresik fel a levéltárakat annak reményében, hogy községük vagy városuk II. világháborús áldozatairól pontos névsort készítsenek. A halotti anyakönyvek adatai azonban hiányosak, és nagyobb települések esetében személyes visszaemlékezésekre sem igen lehet támaszkodni. Háborús veszteséglista pedig, melynek adatai megbízhatóak lennének, sehol sem készült. Sokkal kézenfekvőbbnek látszik az eltemetett hősök sírjainak felkutatása, és temetői emlékhelyek létesítése. A megbékélést, a népek egymásratalálását és a békevágyat leginkább talán a hősi sírok jelképezik. Úgy érzem, a legnemesebb gondolatot fejezi ki a Német Hadisírgondozó Népi Szövetség jelmondata: "A béke útjelzői" /Wegweiser zum Frieden/.

JEGYZETEk

1. Szolnok Megyei Levéltár /SzML./ Szolnok Városi Tanács V. B. igazgatási osztályának iratai. 823-1/1954.
2. A Német Hadigondozó Népi Szövetség adatai.
3. SzML. Szolnok Városi Tanács V. B. igazgatási osztályának iratai. 823-1/1954.
4. SzML. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye alispánjának iratai 16115/1945.
5. SzML. Szolnok Városi Tanács V. B. igazgatási osztályának iratai 823-1/1954.
6. SzML. Szolnok város polgármesterének iratai 4428/1934.
7. SzML. Szolnok Városi Tanács V. B. igazgatási osztályának iratai 823-1/1954.
8. SzML. Szolnok város polgármesterének iratai 4549/1946.
9. SzML. Szolnok Városi Tanács igazgatási osztályának iratai 823-1/1954.
10. U.o.
11. SzML. Szolnok város polgármesterének iratai 4149-2-1/1949.
12. U.o.
13. SzML. Szolnok Városi Tanács igazgatási osztályának iratai 823-1/1954.

A második világháború német nemzetiségű halottai, akik a szolnoki hősi temetőben vannak eltemetve.

Eisenberger Kurt	geb.m.	24	2	1918	gest.	am.	2	VI	1944
Lindner Ernst	"			1906	"	"	"		"
Mamedoin Haidshir M.		19		1921	"	"	"		"
Jansen Albert	"	10	12	1911	"	"	"		"
Gleichmann Hugó	"	27	4	1911	"	"	"	"	"
Johan Schmidt					"	"	"	"	"
Buschmann Reinhold	"	19	5	1906	"	"	"	"	"
Beichtold Wilhelm		1	9	1913	"	"	"		"
Willi Gonermann		16	8	1907	"	"	29	V	"
Hermann Dőler	"	25	2	1922	"	"	31	III	"
Scheher Magda	"	-	-	-	"	"	2	VI	"/nővér/
Paul Fischer	"	9	7	1920	"	"	29	V	"
Paul Batl	"	-	-		"	"	2.	V	"
Oszkár Kolz	"	18	9	1918	"	"	"	"	"
Kurt Gergi	"			1904	"	"	15	III	"
Walter Meisse	"			1904	"	"	23	"	"
Wilhelm Klein	"			1921	"	"	-	-	"
Willi Paurusker	"	30	5	1918	"	"	18	V	"
Veit Schutze	"	-	-	-	"	-	-	-	"
Ferdinand Neibat	"	16	11	1899	"	"	10	IV	"
Fritz Lenke	-	-	-	-	"	"	8	IV	"
Vely Heise	-	-	-	-	-	"	-	-	"
Mkilusdig Fritz	"	27	2	1900	"	-	-	-	"
Pausch Hiarg Vilhelm		13	2	1919	-	-	-	-	"
Wilhelm Harmann		19	6	1901	"	"	16	IV	."
Vazil Karonikintz	-	-	-	-	-	-	-	-	"
Martin Pfeiffer				1920	-	-	-	-	"
Johan Martonich		4	10	1912	-	-	-	-	"
Moiss Friedl	-	-	-	-	-	-	-	-	"
August Kesslergeb.				1908	gest.				1944
Gotlieb Walbain	"			1922	"				"
Helmuth Schmaal	"	13	2	1923	"	20	4		"
Erica Zessin	"	16	2	1922	"	2	6		"
Karl Bensel	"			1922	"				
Karl Scheringer				1920	"				
Gajdos János	"	6	5	1905	"	28	4		"
Paul Engler	"			1907	"	"			
Hermann Rieger	-	-	-	-	-	-	-		"
Ludwig Berger	"	29	6	1918	"				"
Hans Lunnen				1904					"
Mathias Mager	"			1901	"				"
Greinaier József	"	13	4	1925	"				"
József Drosch		8	7	1907	"				"
Hubert Grüner				1900	"				"
Reivreiter Robert				1907	"				"
Walter Heins	"			1923	"				"
Fridolm Koller				1925	"				"
Hans Meisner	-	-	-	-	"				"
Diz József	-	-	-	-	"				"
Schulz Hans	"	8	4	1888	"	2	6		"
Elkereas Detming	"	-	-	-	-	--"			
Johan Weber	"	16	3	1925		13	10		"
Georgens Hermin	-	-	-	"					
Grie Hild	-	-	-	-	-	-	-		-
Robingens Hande	-	-	-	-	-	-	-		-
Martin Lilmann	-	-	-	-					1944
K.s.m.s Kucskin	-	-	-	-	-	-	-		"
Nonz r.p.n.				1904			"		
Velvebel Ottó-	-	-	-	-	-				"
Wilhelm Kuster				1925					"
Alfréd Goltz	"	11	3	1921					"

Adolf Stein				1905				"
Ernst Machsen				1888				"
Wolfgang Vander				1924	"	20	9	"
Stefan Marien				1892	"	20	8	"
Verner Braun	"	16	12	1924	"	"	"	"
Hinz Mihael		13	8	1911	"	"	"	"
Eric Kinse								"
Franz Frieten	"/Wien/10.VI		I	1924				"
Gotz József	"	"20.VI	I	1923	"	25	7	"
Werner Schmeissner				1914	"	"		"
Rein Willi	"	30	11	1923	"	"		"
Georg Gieres		20	6	1922	"	20	10	"
Siereserics Salvitz				1910				
Blung Leich	-	-	-	-				
Heinz Ribbe	-	-	-	-				
Alexander Mikes	-	-	-	-				
Otto Buchholz								
Paul Laborius								
Wilhelm Klein				1925				"
Heinz Gramer								"
Ádám Holz		18	6	1914				"
Mathias Schultz				1914	"			"
Wilhelm Schrathmann				1907				"
Walter Becker				1921				"
Ervin Schmiedt				1925				"
Heinrich Zeller				1910				"
Ottó Piltz				1917				"
Francz Rach				1897				"
Ervin Reiger				1916				"
Otto Schulz				1900				"
Karl Sevall				1923				"
Albert Emil Zugoach				1900				"
Anton Oberpachoni				1923				1944
Mathias Toth Koller				1924				"
Becker				1915				"
Viktor Machat								
Otto Miller				1912				"
Gunter Osterlon				1925				"
Adolf Hadet				1915				"
Hans Zerrelles				1925				"
Franz József Schulte				1925				"
Karl /Kurt/ Mikula				1925				"
Franz Matusit1				925"				
Antosn Schuprachel				1925				"
Fridrich Breinten				1925				"
Johan Scholter				1926				"
Hans Klein				1923				"
Karl Meissenhommer				1925				"
Eugen Moser				1925				"
Boda Vendel	-	-	-	-	-			"
Franz Kleindi				1925				"

11 db tömegsírban 1132 névtelen német halott fekszik még a szolnoki hősi temetőben, és 22 névtelen halott pedig egyes különálló, de jeltelen sírokban.

A második világháború magyar nemzetiségű hősi halottai, akik a szolnoki hősi temetőben vannak eltemetve.

Heffner Ferenc	23 éves	meghalt	1944	2.parcella
Morizz Antal	"	"	"	"
Luda Ferenc honv.	"	"	"	"
Mészáros Béla	1903 szül.	"	"	"
Szabó János honv.	31 éves	"	"	"
Erki Béla honv.	32 éves	"	"	"
Kovács Mihály őrm.	32 éves	"	"	"
Szőke Ansalm vezérőrnagy	52 éves	"	"	"
Szabó József	26 éves	"	"	"
Mócsán József honv.	31 éves	"	"	"
Jakab Károly	26 éves	"	"	"
Szajac János őrv.	32 éves	"	"	"
Győre Ferenc tized.	40 éves	"	"	"
Kovács Gyula honv.	35 éves	"	"	"
Keglovics János honv.	40 éves	"	"	"
Magyar Ferenc tized.	29 éves	"	"	"
Nemesi János	34 éves	"	"	"
Keglovics József honv.	-	"	"	"
Dorovics András honv.	35 éves	"	"	"
Lebovics Lipót honv.	23 éves	"	"	"
Kiss Márton	28 éves	"	"	"
Herceg Sándorrep. honv.	39 éves	"	"	"
Hudák István	20 éves	"	1945	"
Versegi Lajos honv.	-	"	1945	"

Fentieken kívül a 37., 38., 44., 45., 54., 55., 56., 57., 53., 59., 60., 63., 64., 67. számú sírokban névtelen magyar nemzetiségű halottak fekszenek.

1945. évben orosz fogságban volt hadifoglyok közül az alábbiakat temették a szolnoki hősi temetőbe:

Csordás Ferenc	honvéd	élt	43 évet	meghalt	1945 évben	
Horváth János	"	"	-	"	"	
Kocsis Károly	"	"	-	"	"	
Versegi Lajos	"	"	32 évet	"	"	/1913-ban született/
Tóth Lajos	"	"	-	"	"	
Magyar János	"	"	26	"	"	
Kulcsár Károly	"	"	30	"	"	
Kocsis János	"	-	"			
Herceg János	"	"	-	"	"	
Egri József	"	"	18	"	"	
Binder Ferenc"	"		40	"	"	
Bodrovics Antal	"		-	"	"	
Magyar János	"		-	"	"	
Heverlei János	"	"	45	"	"	
Sommás Gyula	"	"	44	"	"	
Jeszenszki Sándor	"		27	"	"	
Banda Arthur	"		36	"	"	
Rudolf Baltofen/német nemzetiségű/				"	"	
Meisner Henrik	"	"	41	"	"	
Csiszár János	"	"	29	"		
Ács Lajos	"	"	35	"	"	
H.K.páncélos	főhadnagy			"	"	
Sárai Bélahonv.	"		26	"	"	
Cseh Sándor	"	"	35	"	"	
Glevics Márton	"	"	33	"		"
Honti Károly	"	"	26	"	"	
Fenák Pál	"	"	33	"	"	
Keglovics József	"		40	"	"	
Móric Antal	"	3	2"	"		
Borzos Ferenc						
Miller Dénes	"					
Hauer Károly	"					

Fentieken kívül még 22 névtelen hadifogoly.

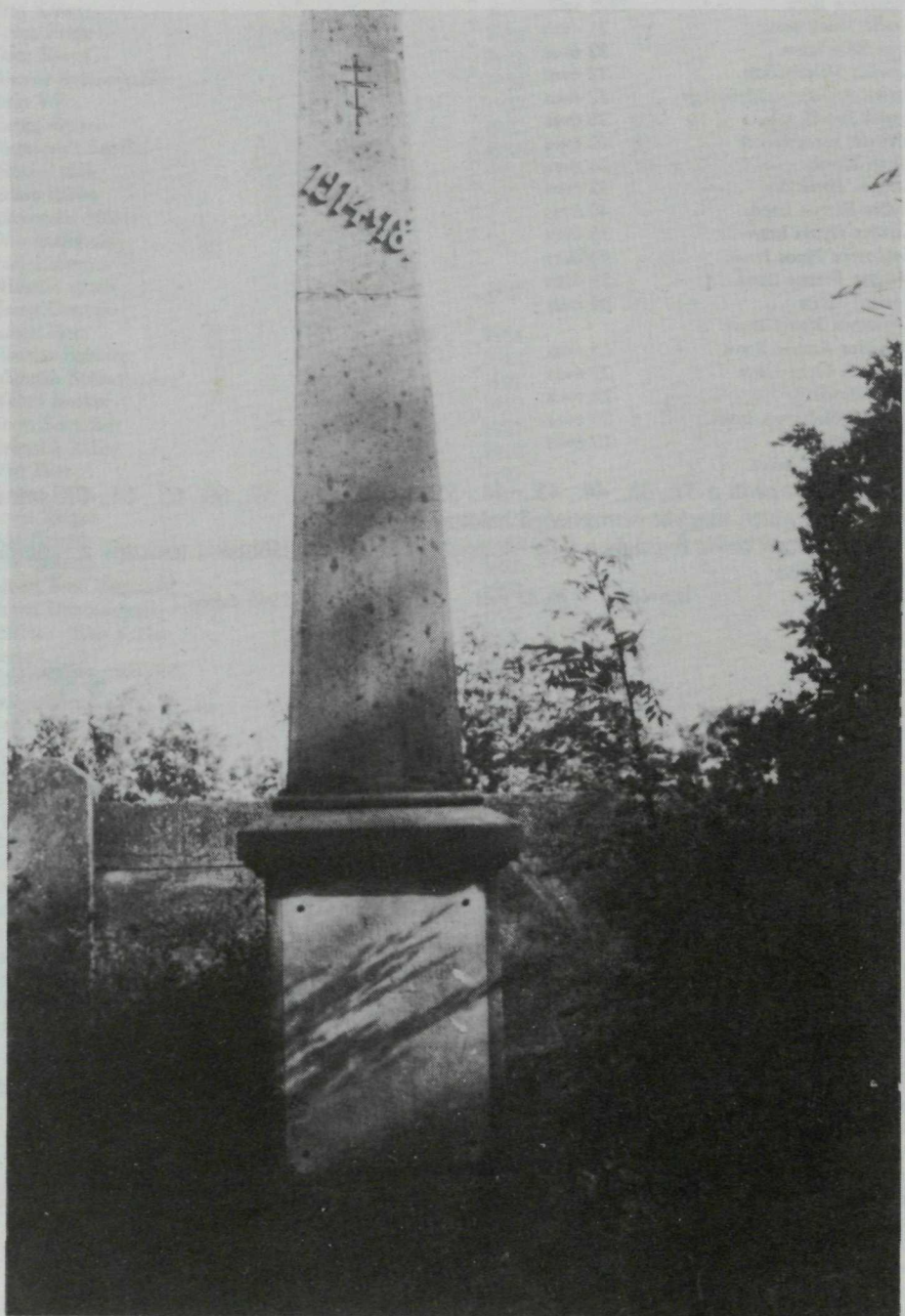

Az I. világháború orosz hadifoglyainak emlékműve

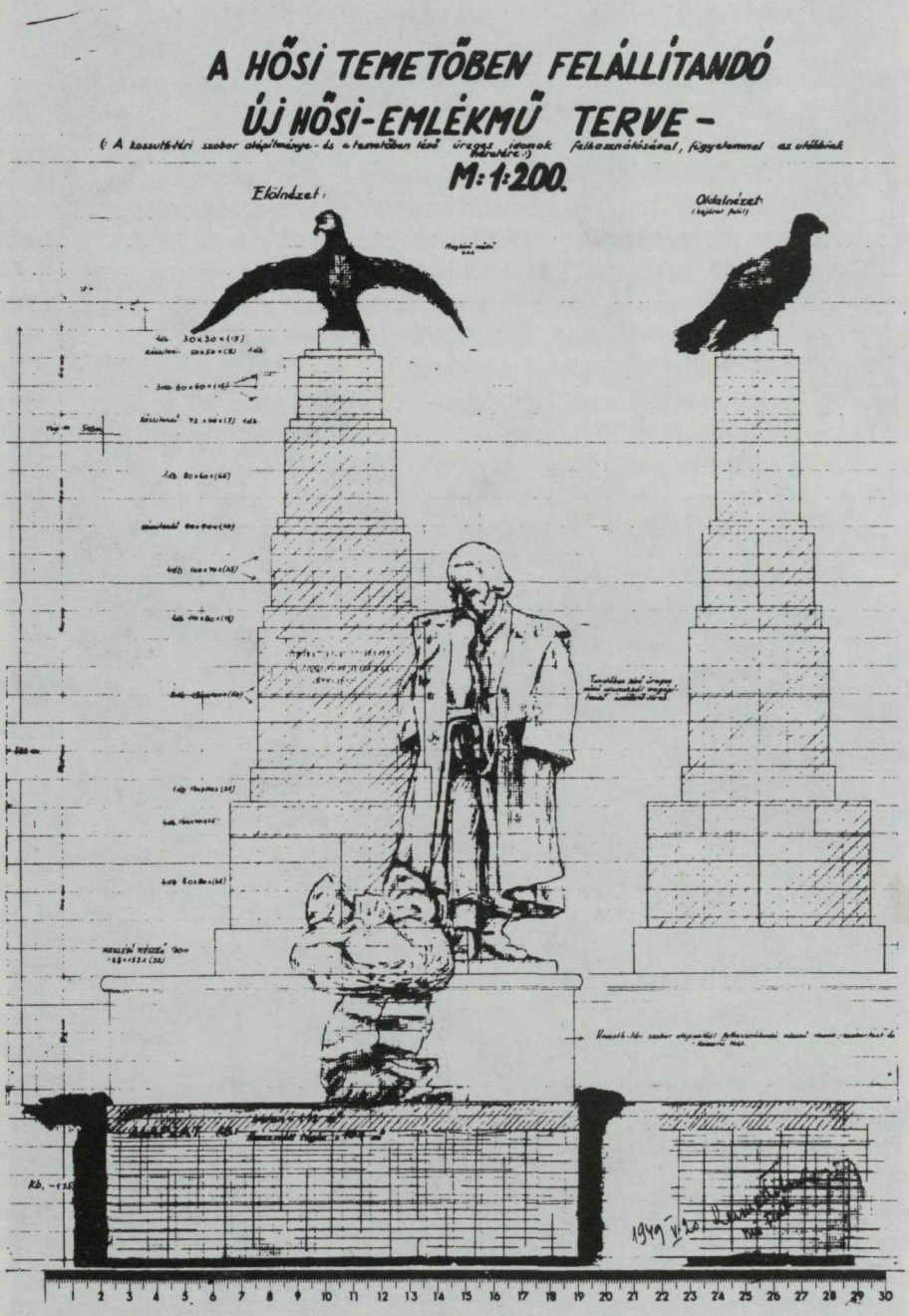

A II. világháborús emlékmű tervrajza

Az 1949-ben felállított világháborús emlékmű